Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 252 (3252) | 1940 оной октябриин 29. вторник | СЭН 10 МҮНГЭ

Бурят-монголой искусствын декада—Москвада

Декадын һүүлшын зүжэг

Октябриин 27-до—һүүлшын концерт

Октябриин 26-да СССР-эй Ехэ театр соо бурят-монгол искусствын декадын һүүлшын зүжэг боложо. Бурят-Монголой гүрэнэй хүгжэмтэ-драматическа театраар табигдаһан хүгжэмтэ драма „Баир" мүн ехэ амжалтатайгаар үнгэрбэ.

Октябриин 27-до СССР-эй Ехэ театр соо һүүлшын концерт үгтэхэнь. Тэрэндэ декадын бүхы хабаадагшад выступалха байна. (ТАСС).

ҮЙЛЭДБЭРИИН КОМАНДИРНУУДАЙ ЭКОНОМИЧЕСКА ЭРДЭМ ТУХАЙДА

Хэрбээ предприятиин ба промышленностиин тусхай һалбариин экономикые тодорхойгоор мэдээгүй һаа, тэрэ-нэлэн юрэнхы экономическа хүсэд эрдэмгүй һаа, заводой директор, цехэй начальник ба ямаршье инженер хадаа технологиһоо гадна, үйлэдбэриин финансово-экономическа байдалай түлөө бүрин харюусажа шадаха үйлэдбэриин хүсэдэнтэ командирнууд байжа шадахагүйн мэдээжэ.

Гэхэтэй хамта, манай ажахынхидай ба инженернүүдэй экономическа бэлэдхэлэй хэмжээнь ажахые хүтэлбэрилгын урагша байгаа зорилгонуудта заримдаа харюусанагүй. Предприятинуудта экономическа хүтэлбэрилгын гээгдэлэ, хозрасчетой, завод доторхи түсэблэлгын, үнэ сэнгэй каликуляциин, баланснуудые зохёолгын хангалтагүйгөөр табигдаха сэхэнидэ энээгээр тайлбарилагдана. Манай үйлэдбэриин командирнуудта экономическа эрдэмэй дутамаг байһанай шалтагааниинь. түбхын түрүүндэ, дээдэ һургуулинуудта экономическа һуралсалай һулаар табигданиһанда байна.

Социалистическа гүрэн болбол үйлэдбэриин командирнуудай дээдэ мэргэжэлтэй кадрнуудые: предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдые, инженернүүдые, агрономуудые, экономистнуудые бэлэдхэлгэдэ зээри химгададаггүй. Хоёрдугаар табанжэлэй торшо дотор вузуудһаа 370 шахуу мянган специалистнууд, тэдэнэй тоодо—промышленностиин, транспортын, хэлхээ холбооной 135000 инженернүүд бэлэдхэгдэн табигдаа. Орон болбол һүүлэй жэлнүүдтэ вузуудһаа жэл бүри 100 мянганһаа дээшэ специалистнуудые бэлэдхэн табина. Тухайламжаар, тэдэнэй гурбанайнь нэгэн—промышленностиин, транспортын ба хэлхээ холбооной инженернүүд болоно.

Манай техническэ дээдэ һургуулинууд хадаа техническэ специальностьтай, мүн тэрэнэлэн өөрынгөө үйлэдбэриин ба һалбариин экономикын асуудалнуудай байтар мэдэхэ—үйлэдбэриин командирнуудые бэлэдхэхэ ёнотой. Зүгөөр, вузуудта һуралсалгын мүнөө байгаа системэнь ерээдүйн инженернүүдтэ шухала экономическа эрдэм олгоногүй.

Үйлэдбэриин экономикые—энэ шухала дисциплиныые заалга втуузуудта тон хангалтагүйгөөр табигданхай байна. Тиимэһээ, хэдэн олон инженернүүд-барилгашад хадаа предприятиин проектдэ экономическа тайлбари үгэжэ шададаггүйнь, барилгын зүб сметэ табижа шададаггүйнь гайхалтайшье бэшэ.

Хэрбээ, зарим һалбаринуудай экономикоор ба юрэнхыдөө тусхайтэ экономикын асуудалнуудаар мүнөө байгаа программануудай шанарай тон хангалтагүй байһые, һайн шанартай учебнигүүд, туһалбари хэрэгсэлнүүдэй үгы байһые, практическа занятинуудай бэлэдгөөгүй, һургагшадай бэлэдхэлэй дутамаг байһые—дээрэ дурасагдаһан дээрэ нэмэбэл, ерээдүйн инженернүүдэй экономическа эрдэмэй хэрэгэй хангалтагүй байһанай шалтагааниинь хүсэд эли болоно.

«Правдын» редакцида ороһон олонтоото бэшэгүүд болбол предприятида ерэһэн залуу инженер олонхи ушарта сменэ тухайда, баланс, каликуляци тухайда, үнэ сэнгэй анализ, хозрасчет, үйлэдбэри доторой түсэблэлгэ, ажалые эмхидхэлгэ ба хүдэлмэриин салин тухайда мэдэхэгүй байдаг тушаа хэлэнэ.

Наркомадуудшье, дээдэ һургуулинуудай хэрэгүүдые эрхилхэ Комитедшье инженернүүдые бэлэдхэлгын энэ шухала талада анхарал табидаггүй байна. Үйлэдбэриин зарим һалбаринуудай экономико тушаа программа зохёолго мүнөө хүрэтэр зүндөө бүтэхэдэ табигдадаг байгаа. Эдэ программанууд ехэнхидээ тус һалбариин хүгжэлтын истори тухайда хэлэлгээр, тэрэшэлэн политэкономиин курс дотор тодорхойгоор заагдадаг асуудалнуудые дабталгаар дүүрэдэг байха юм. Тус тус предприятиин ба тусхайта һалбариин экономикын тодорхой асуудалнууд—ерээдүйн инженерэй практическа хүдэлмэридэнь ушарха асуудалнууд тоншье багаар тодорхойлогдоггүй, али бүришье хэлэгдэнгүй үнгэрдэг байна.

Экономическа эрдэмые шудалалгын хэрэг инженерно-техническэ факультедүүдтэ, тусхай экономическа вузуудта нэгэ баахан дээрээр табигданхай.

Экономическа вузуудахи һуралсалай мүнөө байгаа системэ ба тэдэнэй хүтэлмэриие единэ хүтэлбэрилгын үгы байһан ушар хадаа экономическа гүнзэгы ба бүрин эрдэмые студентнүүдтэ олгоһон абадаггүй ябадалда хүргэнэ.

ВКП(б)-гэй XVIII съезд дээрэ нүх. Молотов болбол экономико тушаа, продукциин өөрэйн үнэ тушаа бодото анхарал хангахыень ажахын хүтэлбэрилэгшэдые уряалаа һэн. тэрэшэлэн экономикын асуудалнууд тушаа хайша хэрэгээр хандадаг ябадалда, экономическа эрдэмгүй ябадалда эсэс табихые уряалһан юм.

Үйлэдбэриин командирнуудай ажахынхидай экономическа эрдэмые дээшэлүүлхэ шухала. Тиигэбэшье, энэ талаар мүнөө дээрээ бага юумэ хэгдэнэ. Промышленна хэдэ хэдэн наркомадуудта инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхэ институтууд бии болобошье, техническэ кадрнуудай экономическа эрдэмгүй ябадалые усадхаха тухайда оролдолго гарганагүй. Тэдэ институтуудай хүтэлбэрилэгшэд хадаа инженерэй мэргэжэлдэнь экономическа бэлэдхэл хабаадалсахагүй шэнгэр ойлгодог байна. Тус институтуудта һуралсажа байгаа инженернүүд имагта техникын асуудалнуудые үзэнэ.

Зарим предприятинууд дээрэ тон һайн эхилэлгэ—үйлэдбэриин экономикын асуудалнуудые үзэхын тулада цехүүдэй начальнигуудай, ажахынхидай, партиина активай занятинууд эмхидхэгдэһэн байна. Тиимэ һуралсал, жэшээлхэдэ, Ленинградтахи—Кировскэ заводто, Таганрогдохи—Андреевэй нэрэмжэтэ заводто эмхидхэгдэнхэй. Тус заводой цехүүдэй участогуудай начальнигууд, мастернууд бүгэдөөрэ үйлэдбэриин экономикын асуудалнуудаар тусхай курснуудые гарана. Зүгөөр, энэ үнэтэ опытые инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ зорилготой институтууд обеорооггүй үнгэржэ байна.

Единоначалие бэхижүүлхэ зорилго манай промышленностиин урда тон хурсаар табигдана. Энэ зорилгые шиидхэлгын зайлашагүй условил хадаа экономикые манай ажахын кадрнуудай гүнзэгыгөөр мэдэлгэ болоно. Манай ажахынхидай, инженернүүдэй экономическа эрдэмгүй ябадалые усадхахын түлөө, техническа ба тусхай экономическа вузуудта экономическа бэлэдхэлгын хэмжээе эрид дээшэлүүлхын түлөө ёһотойгоор оролсохоор болоо. Вузуудай һуралсалай плануудай соо тусхай экономическа дисциплинэнүүдтэ зохихо һуури табиха шухала.

Манай техническэ кадрнуудые экономическа эрдэмээр зэбсэглэлгэ—гүрэнэй угаа шухала удхашанартай хэрэг, арадай социалистическэ ажахын саашанхи ургалтын ба бэхижэлгын зайлашагүй нэгэ шухала условинь мүн.

(«Правдын» түрүү бэшэгһээ).

Единэ дунайска комисси эмхидхэхэ тухай коммюнике

СССР-эй правительство ба Германиин правительствын хоорондо Италиин правительствын зүбшөөралтэйгөөр һүүлэй үедэ болоһон хэлсээнүүдэй результатта уласхоорондынхие дунайска комиссие. Европодохишье дунайска комиссие усадхаха ба эдэ комиссинуудай орондо единэ дунайска комиссие СССР-эй, Германиин, Италиин, Румыниин, Болгариин, Венгриин, Словакиин ба Югославиин түлөөлэгшэдһөө бии болгохо гэжэ шиидхэбэ.

Единэ дунайска комисси болбол Дунайн адагһаа Братислав город (Словакиин) хүрэтэр ябуулагдаха судоходствын асуудалнуудые залан байха зорилготой. Дээрэ заагдаһан асуудалнуудаар түйлагдаһантай зохилдуулан, далайта Дунай дээрэ (тэрэнэй адагһаа Браила город хүрэтэр) уласхоорондын сагзуурын режимые регулировалхын асуудалаар байгша оной октябриин 28-да Бухарест городто экспертнүүд—СССР-эй, Германиин, Румыниин ба Италиин түлөөлэгшэдэй хоорондын хэлсээн нээгдэхэнь.

Бухарест город дээрэ болохо хэлсээнүүдтэ СССР-эй зүгһөө главна эксперт болон хабаадалсахынь Наркоминделэй генеральна секретарь нүхэр А. А. Соболевые Советскэ правительство томилбо.

322,5 пудай ургаса

Га бүриһөө 200-300 пуд ургаса абадаг ефремовецүүд бии юм гэхэдэ, Серпиен Кириллович үнэншэдэггүй байһан юм.

— Нүхэр, манай Заиграйн газар гектар бүриһөө 200 300 пуд таряа үгэжэ шадаха гээшэ гү, — гэжэ МТС-эй агроном Метляевһаа асуугаа һэн.

— Ганса манайда бэшэ, харин бүхы Забайкалиин үрэжэлтэ газарта ургуулжа болохо гэжэ агрономическа наука ба ефремовецүүдэй практика тодорхойлоо! — сэхэ найдамтайгаар агроном харюусаа.

— Үгы даа, би юрдөөн үнэншэнэгүйб. 300 пуд гээшэмнай аргагүй ехэ таряан лэ, биднэр 50-аад пуд ургуулхада баярладаг бэлэйбди гэжэ, — Киселев гайхаһан янзатайгаар дабтана.

— Серпиен Кириллович, бү һэжэлгэты, энээнии түйлажа шадагдаха. Агротехническэ забаринуудые бэелүүлээд байбал, иимэ ургаса түйлахань багаг. Түрүүшүүл-ефремовецүүдэй жэшээгээр 300 пудай ургасын түлөө зоримгойгоор ажаллаад туршагты даа, би али болохо туһаламжа үзүүлхэб. Энээ тиихэдэ, танай һэжэгэл тараха, Заиграйн газаһай бү үгэжэ шадаха тухай асуудалдаа өөрөө харюу абахат.

Колхозник-ударник нүх. Киселев хадаа агроном Метляевай туһаламжа доро агротехнические шудалба, ефремовецүүдэй опыдтой танилсаба.

Специалист ба колхозник хоёр үдэр бүри хөөрэлдэжэ, түрүү опытые шудалжа, баян ургаса түйлалгын арга методдтэй танилсаба.

... Нэгэтэ үдэшэ, Серпиен Кириллович Метляевта ерээд: „ефремовскэ звено эмхидхэхэм, өөрөө звеноводынь болохоб, энээндэ туһалыт" гэжэ гуйлэй.

Киселевай звенонь Метляевай заабараар зохёолдоһон планай ёһоор ажаллажа эхилээ...

Үндэр ургаса хангахын түлөө үнэхөөр ехэ оролдого гаргаа. Заиграйн заготпунктһаа асарһан „Лютесценс 0-62" шэницэ гурба дахин сэбэрлэгдэн байна. Хабар үрэһэеэ яровизацилжа тариба.

Баян ургаса түйлаха арга хадаа газар элдэлгэдэ, тарилгада ба тарилгые харуулһалгада байна гэжэ киселевайхид мүнөө мэдүүлнэ.

Киселевайхид газараа хабар эртэ 22 сантиметр гүнзэгыгөөр хахалжа, бор нойлбо. 20 га участогаа үһалаа. Удаань, газараа эбэрэд, багашагаар хатаад байхада культиваци хэдэг,буртаг үбһэнүүдые түүжэ галдаа байна. Участок дээрэ суперфосфат, сульфат амони ба үнһэн г. м. үтэгжүүлгэ хэдэг байна.

Тарилгын һүүлдэ, газарайгаа хатуу шороһонь үлтириүүлхын зорилгоор „Зиг-Заг" борнойгоор борнойлходо ехэ ашагтай байна гэжэ Серпиен Кириллович хөөрэнэ.

Мүнөө, Серпиен Кириллович агроном Метляевта хандан, иигэжэ омогоор мэдүүлнэ:

—„Зб хэлээш, манай эндэһи газар гектар бүриһөө 200-300 пудһаа дээшэ үгэнэ. Биднэр — залуу ефремовецүүд болбол колхозойгоо бүхы поли дээрэһээ баян ургаса түйлахын түлөө саашадаа тэмсэхэбди".

Һүүлэрнь, звенногойгоо хүдэлмэриин дүнгүүд тухай иимэ акт Метляевта харуулна:

„5 га рекордно участогһаань га бүриин 53,75 центнер, опытно полиһонь — 20,4 центнер, бусад участогуудһаань — 16,0 центнер ургаса хуряагдаба".

Энэ — баян ургасын, колхозуудаа бэхижүүлхын түлөө оролдосотой, эдиһитэй тэмсэлэй үрэ мүн.

Николай Котов.

с. Ново-Брянск.

Эрхим герасимовец Энкеев Бадма

Иволгын аймагай „Улаан Оронго" колхоз—10000 һаа дээшэ адууһа малтай. Тэдэ, сабшалангаа шанаржуулан ургасыень дээшэлүүлхэ тухайда оролдолго гаргаагүй ушарһаа, үбэл бүри үбһэ тэжээлээр дутадаг байба. Үлэн муугаар үбэлжэхэдөө, малынь турана. Үтэжүүлэгдээгүй ба үһалагдадаггүй сабшалангһаа га бүриһөө миил 7-8 центнер үбһэ үгэһэ.

Зүгөөр, Оронгодо сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ аргабайдал бүрин бии. Энээниие, Бадма Энкеевич Энкеевэй звено эрхим ажалаараа тодорхойлбо. Энэ звеноинь 1939 ондо 6 колхознигуудһаа бүридэн эмхидхэгдээд, богонихон болзорой торшо соо агротехникын гол заабаринуудые шудалжа, тэрэ жэлдээ Зүүн-Оронгын 34 га сабшалан дээрэ нэг шэбхэ эдхэжэ, сабэрлэлгэ үһалалга хэжэ,-хүдэлмэреэ эхилһэн юм. Шэнээр малтаһан 9 километр утатай һубаг каналаараа уһа табижа, 300 га сабшалан дахин үһалһан бална.

Энэ жэлдэ Энкеевэй звено болбол 322 га сабшаланһаа гектар бүриин 32,5 һаа 115 центнер хүрэтэр үбһэ хуряаба.

—Би, урдань кулагуудай адуу мал адуулжа ябаһаша, нютаг дээрээ олохо хүн болохоб гэжэ нагаад һанаха байгаа бии. Гансал мүнөө, сталинска эпоходо биднэр өөрынгөө үүсхэл гаргажа эдиһитэйгээр ажаллаха аргатай болообди, —гэжэ 59 наһатай колхозник-стахановец Бадма Энкеевич мэдүүлнэ.

Солото герасимовец, эрхим звеновод Энкеев болбол 1941 оной Хүдөөажахын выставкэда хабаадаха дуракуул тухайгаа мэдүүлгэ үгэбэ.

В. Ефимов.

ТАСС-ын мэдээсэл

Октябриин 26-да японско посол г-н Татекава болбол нүх. Сталинтай уулзахань гэһэн мэдээсэл японско газетэнүүд тунхаглаба.

Энэ мэдээсэл хадаа худал байна гэжэ ТАСС мэдүүлхээр найдагдаба.

1940 оной таталгын дүнгүүд

Улаан Армида, Уһан-Сэрэгэй флодто ба НКВД-гэй сэрэгүүдтэ 1940 оной ээлжээтэ таталга хаа-хаанагүй дүүрэбэ.

СССР-эй Оборонын Наркомадһаа ТАСС-ын корреспондентдэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Татагдагшад бүгэдэ 100 процент сэг соогоо ба эмхитэйгээр таталгын пунктнуудта ерэһэн байна. Таталган болбол бүгэдэарадай һайндэр мэтээр үнгэрөө. Советскэ арад болбол Улаан Армида, Уһан-Сэрэгэй Флодто ба НКВД-гэй сэрэгүүдтэ өөрэдынгөө хүбүүдые омогтойгоор хүргэбэд.

Таталгын түрүүшын үдэрһөө эхилэн, СССР-эй Оборонын Арадай Комиссар, Советскэ Союзай Маршал С. К. Тимошенкын нэрэ дээрэ татагдагшадай ба тэдэнэй түрэлхидһөө сан үргэлжэ олон бэшэгүүд абтаба. Тэдэнэр хадаа тус бэшэгүүд дээрээ өөһэдынгөө баясхалантай хүсэлэнтэй хамта, татагдагшад тэдэниие тон харюусалгатай сэргүүдэй частьда эльгээхые гуйһан байна.

Мүн энээнтэй хамта, таталганай наһа үшөө гүйсөөгүй эдиршүүдһээ хэдэн мянгаад бэшэгүүд Арадай Комиссарта оробо. Тэдэ болбол Улаан Армиин зэргэдэ болзорһоо урид орохые хүсэжэ бэшэһэн байгаа. Эдэ залуу патриодуудай дунда Хасан дээрэ, Халхын Голдо ба Финляндида шэн зоримгойгоор байлдаһан боецүүдэй ба командирнуудай дүүнэр, дутын түрэлхид олон.

Улаан Арми, Уһан-Сэрэгэй Флот ба НКВД-гэй сэрэгүүд болбол эрхим һайн—эдэмтэй, элүүр энхэ ба хагуу шан га нэмэлтэ абаа.

Сэрэгэй бодото албанда эльгээгдэһэдэй 100 хүн бүриин 10-нэнь дүүрэн дээдэ гү, али дунда эрдэмтэйнүүд (10 класс, техникум дүүргэһэн), 65 хүбүүнь 9, 8, 7 ба 6 класс дүүргэһэн ба үлэгшэ 25-нь 8-5 классай эрдэмтэйнүүд. Бэшэг мэдэхэгүйшүүд нэгэшье хүн үгы.

Таталгын мүнөө жэлэй дүнгүүд нёднон жэлэйхитэй жэшээбэл, советскэ залуушуул болбол бүри элүүр энхэ ба физическэ шанга болоһоние харуулна. Энээнэ материална байдалай фактнуудһаа гадна, советскэ еропой хэдэн мянган залуушуулые хабаадуулдаг физкультурын хүдэлөөн ехэһэн үргэтэй байба.

Татагдагшадай дунда—санын спортые эрхилэгшэд, урилдаашад, альпинистнууд олон бии. Эдэнэр хатаа өөһэдынгөө спортивна опытые залуу боецүүд дунда дэлгэрүүлхэ байна.

Сэрэгэй бодото албанда абтагдагшад бүгэдэ сэрэгэй частнуудта эльгээгдэжэ байна. Залуу боецүүд бүгэдэ томилгдоһон газартаа ошохо тула сан соогоо гүйсэд бэлэдхэлтэйгээр ябуулагдаһан пунктнуудта ерэнэд.

Залуу боецүүдые частнуудтань эльгээхэ үедэ таталганай үеынхи мэтэ мүн лэ ехэ анхарал партиина, советскэ ба нийтын организацинуудай зүгһөө табигдана. Татагдагшадые омог хүхюу үдэшэнэд.

Сэрэгэй частнуудай командирнууд болбол шэнэ нэмэлтые угтан абалгаар эртэнһээ бэлэдхэнхэй. (ТАСС).

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

2200000 пассажирнууд

МОСКВА. Мүнөө Москва—Волга канал дээрэ намарай ашаа тээлгэ түлэг ябажа байна. Калининһаа, Яхромоһоо, Безбородовоһоо ба бусад пристаньнуудһаа столицада ехэ ашаа—овощь, барилгын материалнууд, түлеэн г. м. асарагдана.

Энэ жэлэй навигацида Москва—Волга каналай суднанууд 2200 мянган пассажирнуудые һуулгажа асарһан байна. Бүхы теплоходууд ба пароходууд зээбарилгынгөө планиие дүүргээ.

Тарнопольско областиин селонуудахи шэнэ больницанууд

ТАРНОПОЛЬ. Урдань Тарнопольско воеводствын селонуудай ажалшадта медицинскэ туһаламжа хэрэглэхэ арга байгаагүй. Больницанууд гэроодуудта ли лин байгаа. Мүнөө жэлдэ Тарнопольско областиин селонуудта 15 больницанууд, 72 амбулаторинууд ба 58 түрүүшын фельдшерско-акушерскэ пунктнууд эмхидхэгдэнхэй.

Хүдөөдэ һайнаар оборудовалагданхай эмнэлгын учреждениинүүд байгуулагдажа ба эмнэлгын шэнэ методүүдые хэрэглэнэ. 7 түрүүшын рентгеновскэ кабинедүүд эмхидхэгдэбэ.

Аджарида мандаринуудые суглуулга

БАТУМИ. Аджарида мандаринуудые суглуулга эхилбэ. Октябриин 22-то Цители-Сктомбери" артельдэ 18 колхозниигууд 45000 үрэнүүдые суглуулба. Октябриин 23-да Махинджаурска цитрусовэ совхоз, Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз ба бусад болбол мандарин хуряалгые эхилһэн байнад.

Алтайн хадануудта агнуури эхилбэ

БАРНАУЛ. 3000-һаа дээшэ ангуушад Алтайн хадатай районуудта хэрмэнэй агнуури эхилһэ. Мүнөө гараба. Мүн тэрэшэлэн ойн шубуудые агнажа эхилээ. Агнуурнин түрүүшын үдэрнүүд һайнаар үнгэрбэ. Үнгэргэжэ ээ эйһэйһэ мүнөө намар х рмэнүүд ехэ олон байна. Олон хура, хүдүү ба һойрнуудые алаһан байна. Агнуурида таатай агаарай байдал байна.

Осоавиахимай бүхэсоюзна химическэ соревновани

Октябриин 1-һээ ноябриин 1 болотор столицада ябуулагдажа байһан VII пиитэмосковско городой химическэ соревнованинуудта осоавиахимай 80 эхин организацинууд хабаадалсана. Эдэ организацинууд хадаа 3238 учреждениинүүд, предприятинууд, гэр байрануудай управлениинүүдэй ба һуралсалай заведениинүүдэй осоавиахимовецүүдай хабаадалсалгатайгаар үнгэргэгдэһэн, районно химическэ соревнованинууд илажа гараһан юм.

Мүнөө бүхы орон дотор химическэ соревнованинууд үнгэргэгдэжэ байна. Тэдэндэ хабаадагшад болбол 5 километр противогаз үмдэжэ ябаха, нэгэ часай торшо соо үйлэдбэри дээрэ противогазтайгаар хүдэлмэрилхэ байна.

Районно химическэ соревнованида Тульска областьдо 220000 үлүүтэй хүн, Башкирска АССР-тэ — 130000 үлүүтэй хүн, Грузинска ССР-тэ 150000 шахуу хүн хабаадасаба.

Декабриин 1-һээ 15 болотор үнгэргэгдэхэ, областнуудай, хизаарай ба республиканска соревнованида эхин организацинуудай илагшад болбол Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин XXIII жэлэй ойдо зорюулагдаһан, VII бүхэсоюзна химическэ соревнованида хабаадалсаха байна. (ТАСС).

Карело-Финскэ ССР-дэхи, Украинын ба Белоруссиин Баруун областьнууддахи һунгуулиин кампани

★

Белостогой һунгуулиин участогууд дээрэ

БЕЛОСТОК, октябриин 25. (ТАСС). Белостогой 500 гаран активистнууд болбол һунгагшадай список зохёохын тула материалнуудые бэлэдхэжэ байна. Тэдэнэр арбаад мянган хүниие регистрацилба. Мянгаад агитаторнууд болбол һунгалтануud тухай положениие хүн зондо ойлгуулжа үгэнэд.

Тус город дээрэ интеллигенциин суглаан болобо. Тэндэ выступалагшад СССР-эй Верховно Соведэй депутат Притыцкий, врач Амиель, багша Балицкая ба бусад болбол һунгуулиин кампанида эдибхитэйгээр хабаадалсахыень интеллигенциие уряалба.

Карело-Финскэ ССР-эй үйлэдбэриин дээшэлэлнүүд

ПЕТРОЗАВОДСК, октябриин 25. Карело-Финскэ ССР-эй заводууд ба фабрикануудай хүдэлмэридэ, модо отологшод, модо урадхуулагшад, загаһашад ба колхознигууд болбол нютагуудахи Соведүүдтэ ажалшадай депутадуудай һунгалтын кампаниие ажахын шэнэнүүд амжалтануудаар тэмдэглэжэ байна. Кемь мүрэнөөр модо урадхуулагшад гайхамшагта илалта туйлаба. Тэдэнэр хадаа мүнөөдэр модо урадхуулгаяа дүүргээ.

Модо отологшод ба шэрэгшэд эрхимээр хүдэлмэрилнэ. Модо отологшо Яковлевай бригада жэлэй эхинһээ хойшо 16000 кубометр модо отолбо. Загаһашад-колхознигууд мүн бага бэшэ амжалтануудые туйлана. Республикын загһа агнуурилгын колхозууд энэ намарай үедэ загһа барилгаар жэлэйгээ планиие дүүргэхэ уялгануудые абанад.

12000 һунгуулиин округууд

ЛУЦК, октябриин 25. Нютагуудахи ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ һунгалтын бэлэдхэлдэ зорюулагдаһан районно һунгуулиин комиссинуудай түрүүлэгшэдэй ба Волынска областиин райисполкомуудай түрүүлэгшэдэй зүблөөн үсэгэлдэр болобо.

Область доторонь һунгуулиин 12000 округууд байгуулагданхай. Һунгуулиин комиссинуудта 63000 хүн дэбжүүлэгдээ.

Совещаниин хүдэлмэридэ УССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Гричуха хабаадалсаба.

Фактнуудаар агитацилга

РОВНО. Ровенскэ областиин угаа ехэ туйлалтанууд тухайда городуудай ба хүдөөгэй ажалшадта мянгаад агитаторнууд хөөрэжэ үгэнэд. Советскэ засагай тогтоһоор нэгэхэн жэлэй туршо соо 74 шэнэ предприятинууд ашаглалгада үгтэһэн байна. Промышленностьда хабаатай хүдэлмэришэдэй тоо хоёр дахин олошорбо. Тарияашад 76 колхозуудые эмхидхээ. 30 машинно-тракторна станцинууд байгуулагдаа. Клубууд, библиотекэнүүд, шэнэ һургуулинууд, театрнууд нээгдээ.

Малиновскиин районой. Смордве селогой агитатор Мальничук гэгшэ урдань пануудай дарлалтада ямар ехээр зобожо байһаниие һунгагшадта һануулха зуураа, мүнөө тариашадай зол жаргалта колхозно байдал тухай хөөрэнэ. Манай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой члэнүүд болбол өөһэдынгөө ажалта үдэрнүүдтэ 250-300 пуд тариа хубааха ба хэды мянган түхэриг мүнгөөр хүртэхэ байна.

Газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

Манай уялганууд. Цакирай сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд болбол Улан Удын түмэр замай узелай стахановецуудай жэшээгээр, Октябриин урда тээхи социалистическэ соревновани үргэнөөр дэлгэрүүлэн, эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байнад.

Тус колхозой полевой бригадын бригадирнууд нүхэд Д. Дамбаев, Ц. Д. Баиров гэгшэд соревнованида оролсожо, тариа сохилго, гүрэндэ тушаалга натуроплата, үрэһэ хаалгые һайн шанартайгаар болзор соонь дүүргэхэ гэһэн уялгануудые абаба. Мүн, малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг Ш Аюшеев, З Цыбенова ба бусад болбол уялгануудые абаад, тэдэнээ дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнад. („**Закаменай Правда**").

Абаһан уялгануудаа дүүргэнэ. Красноярoвск дунда һургуули болбол аймаг соогоо түрүүлэн Октябриин урда тээхи соревнованида оролсоо. Мүнөө абаһан уялгануудаа дүүргэжэ байна. Энэ һургуулиин коллектив хадаа Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой овощь тарилгадань ехэ туһаламжа үзүүлээ. Һургуулиингаа усадьбые ногоорулгада эршэмтэйгээр хабаадалсажа, 28 элдэб мододуудые, тэдэнэй тоодо абрикосуудые, малинануудые тариба. Һурагшад болбол колхознигуудта харуулхын тула урандайханай хэдэн номернуудые бэлэдхээ. („**Красная Иволга**").

Үбэлдэ бэлэдхэл. „Улаан Чикой" колхозой колхознигууд Октябриин урда тээхи социалистическэ соревнованида оролсожо, малай хуушан байрануудые бүгэдынь заһабарилжа дүүргэһэн ба мүн малажалай бригадынхидай хүсөөр шэнэ байра барилаад, ашаглалгада үгтэбэ. („**Красная Селенга**").

Хожомой ээлжээндэ табина

Энэ оной январиин нэгэнэй мэдээгээр, Заиграйн аймаг дотор үзэг бэшэг мэдэхэгүй 1076 хүн, бага мэдэгшэд 1160 хүн байгаа. Бэшэг мэдэхэгүйшүүлһээ 551 хүниинь бага бэшэгтэнэй һургуулида оруулагдаад, бага бэшэгтэнһээ 588 хүн грамотна болоһон байна. Энэ жэлдэ тус аймагта 98 хүниие хабаадуулһаа, ехэ наһатанай хүсэдбэшэ дунда һургуули хүдэлмэрилнэ. Мүнөө Заиграй тосхондо ехэ наһатанай дунда һургуули нээлгэдэ эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулагдажа байна.

Доодо Курбиин сомон хадаа бэшэг мэдэхэгүй ябадалые бүрин усадхажа үшөө май һарада үргэлжэ дээрээ грамотна болоо һэн. Энэ с/соведэй депутат нүхэр Норжима Нимбуева, өөрынгөө округой һунгагшадые грамотна болохын түлөө халуун оролдолго гаргажа, бригаданууд дээгүүр ябаха, колхознигуудай гэртэ ошохо мэтээр нилээд олон колхознигуудые эрдэмдэ һургаба.

Усть-Курбиин с/соведэй „Шэнэ зам" колхозой түрүүлэгшэ, с/соведэй депутат нүхэр Цыренов болбол ехэ наһатанай һургуулиие гэрэлөөр ба бусад хэрэгсэлнүүдээр хүсэд хангажа, һурагшадай хүдэлмэридэ шухала туһаламжа үзүүлээ. Элэ бүгэдын результадта, тус сомоной ажалшад бүхыдөө грамотна болобо.

Дабаатын сомон (түрүүлэгшэнь нүхэр Эрдынеев, избачань нүхэр Дондубон) ноябриин 7 болотор бүхы колхознигуудаа бэшэг мэдэхэ болгохо оролдолго гаргажа байна.

Гэбэшье, зарим сомонууд, колхозуудта үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые усадхаха хүдэлмэри хожомой ээлжээндэ табигдаад, ямаршье хүдэлмэри ябуулагдангүй байна юм.

Аймагай гэгээрэлэй таһаг болбол үнгэрэгшэ зун Н.-Брянска с/соведтэ наһатанай һургуулиин хоёр багшанарые эльгээһэн байгаа. Харин, тэндэхи сельсоведэйхид үбһэнэй хүдэлмэриин үедэ сүлөө болохогүй, хожом заахадатнай болохо гэжэ, тэдэ багшанарые бусааһан байна.

Энээн дээрэһээ харахада, Заиграйн аймагай зарим сомонуудай ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдынь бэшэг мэдэхэгүй ябадалые усадхаха хэрэгтэ хайша хэрэгээр, хойрогоор хандана.

О. Гомбоева

Амжалтаяа үсхэжэ, ажалаа хүгжөөнэ

Урган бүхэжэжэ байгаа «Улаан Шанай» колхозойхид социалистическэ соревнованида активнаар хабаадалсан, оролдосото шангаар ажаллажа, ажахын жэлые амжалтануудтайгаар түгэсхэжэ байна. Гүрэндэ 422 центнер тариа тушаажа, планаа үни дүүргээ. МТС-эй хүдэлмэриин түлөө тоособо. Мяха, һү, тоһо, ноосо, овощь, картофелиин уялгата тушаалгануудай планиие Түнхэнэй аймаг дотор түрүүлэн дүүргэбэ. Мүнгэн түлбэрэйршье мүн бүрин тоосож хүлөө ажахын налогой ба страхованиин мүнгэн болзорһоон урид түлэгдөө.

„Улаан Шанай" артелиинхид сталинска гурбадугаар табанжэлэй дүрбэдэхи жэлдэ үшөө ехэнүүд амжалтануудые туйлахын түлөө тэмсэжэ байнад.

Эр. Дригенов.

Ажалшадай гомодолые саг соонь үзэхэ

Ажалшадай гомодолнуудые шалгалга Заиграйн аймаг дотор муугаар ябуулагдана. Энэ асуудал 1940 оной августын 8-да БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум дээрэ хэлсэгдэжэ, гомодолнуудые шалгалгые удааруулдаг ба хязгаарлуулдаг тухайдань Заиграйн аймагай хүтэлбэрилэгшэдтэ заагдаһан байгаа.

Тиигэбэшье, Заиграйн аймагай Соведэй гүйсэдком мүнөө хүрэтэр тэрэ шэгээрээ үргэлжэлүүлнээ. Гадна, аймгүйсэдкомой аппарадай хүдэлмэришэд болбол ороһон гомодолнуудай олонхиинь сомоной Соведүүдтэ эльгээжэрхидэг байна. Үсөөхэн гомодолнуудые өөртөө үлөөжэ шалгаха зуураа, гэдэниие удаан дарадаг ба эсэсгэнь хүргэнгүй орхидог байха юм.

Үнэгэтэйн с/соведэй, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой член Ф. Ф. Спиридоновһоо — „үнгэрэгшэ жэлнүүдэй ажалта үдэрнүүдтэа абаха байһан талхыем колхозой правлени үгэнэгүй" гэһэн гомодолой ороходонь, Аймгүйсэдком болбол тэрээниинь өөрэйнь колхозой правленидэ эльгээгээд дүүргэһэн байба.

Заиграйн аймгүйсэдком болбол гомодолнуудые хаража үзэхэ тухайда правительствээр байгуулагдаһан болзорые сахинагүй. „Красный опытник" (Онохойн с/совет) колхозһоо буруугаар гаргагдаһан С. Ф. Сафроновай (июнь һарын 2-то үгэһэн) ба мүн С. Ф. Даниловай (Шэнэ-Брянска с/совет), П. Г. Афанасьева ба бусадай гомодолнуудые мүнөө хүрэтэр хаража үзөөдүй байһаар.

Тэрээнһээ гадна, улаанармеецүүд Доржи Гомбожапов, Н. М. Белых, Кучумов гэгшэдһээ ороһон гомодолнууд 5-6 һара болложо үзэгдэһэн ба результадынь 2-3 һарын үнгэрһэн хойно гомодогшод тонь мэдээсэгдэһэн байна.

Иимэ хойрог хандалгада энэ дарисэс табихые эригдэнэ.

С. Цыжибон

Комиссинуудай хүдэлмэриие һайжаруулха

Нютагуудахи Соведүүдтэ һунгалтануудай үнгэрһөөр жэл болохоёо байна. Гэбэшье, Зэдын вольфрамай комбинадай Горсовет хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэжэ үшөө шадаадүй.

Тэрэнэй дэргэдэхи сагүүргэлжын дүрбэн комиссинууд хүдэлмэрилжэ хүсэд эхилээдүй байһаар. Культурна комиссинь бүри юушье хээгүй байна. Тус комиссиин хүдэлмэри тухайда асуухада, „депутадууд забда сүлөөгүйһөө юушье хэнэгүй"—гэжэ Горсоведэй исполкомой секретарь нүхэр Шишкова харюусана.

Оборонно комиссиин хүдэлмэриие хараад үзэхэдэ, баһал тиимэ байха юм. Үнгэрһэн жэлэй январь ба февраль һарануудта оборонно физкультурын хүдэлмэриие һайжаруулха тухай олонто хэлсэһэн байбашье, үрэтэ хүдэлмэри хэгдээгүй.

Мүн тэрэшэлэн, бусадшье комиссинуудай хүдэлмэриие һайн гэжэ хэлэхэ аргагүй.

Элэ комиссинуудай хүдэлмэриие һайжаруулхын тулада энэ дары эрид хэмжээ абаха ёһотой.

Ц. Дамбиев

Клубай правлениин хүдэлмэри

Шэлэй заводой клубай правленинь ВЦСПС-эй пленумэй заабариин ёһоор хүдэлмэрилжэ эхилээ. Клубай правлениин составта—заводой эрхим хүнүүд-стахановецууд һунгагдаа. Заводой электроцехые даагша, инженер нүхэр Бобров правлениие хүтэлбэрилнэ.

Энэһээ урда тээ клубай дэргэдэ 10 гаран хүнүүд түлөөһэтэ хүдэлмэрилдэг байгаа. Гэдэһэр болбол клубай хүдэлмэриие һайжаруулха тухай юушье хэдэггүй һэн.

Мүнөө шэнэ правлени болбол ажахын оборонно-массова, уранһайханай, үйлэдбэриин-техническэ пропагандын, духовой оркестрын, шажанда эсэргүү пропагандын ба хүүгэдэй дунда хүдэлмэрилхэ комиссинуудые һунгаба.

Оборонно-массова комиссиие клубай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Бобров хүтэлбэрилнэ. Нүхэр Бобров хадаа ворошиловскэ буудагшадай кружок эмхидхэжэ, 70 хүнүүдые значогуудтай болгоо, пулеметчигуудай, хэлхээ холбоонной, сани арһа командын взводуудые эмхидхээ.

Уранһайханай комиссиин членүүдтэ (түрүүлэгшэнь заводой конструктор нүхэр Л. Л. Никифоров) механическэ цехэй стахановец-слесарь нүхэр И. Ф. Первухин, эхэнэрэй общественна Соведэй хүтэлбэрилэгшэ Огурцова ба бусад хэдэн нүхэд ороһон байна.

Духовой оркестрын комиссиие—клубай правлениин член нүхэр Ташгамиров ба 9-хи классай һурагша Шевелев хүтэлбэрилнэ.

Ажахын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр М. Сирож болбол клубые ремонтлолгоор нилээд ехэ хүдэлмэри хэбэ. Нүхэр Сирож хадаа клубай ремонтдо заводой дархашуулые хабаадуулан, гүрэнэй нэгэшье мүнгэ гаргашалангүй, ниитын хүсөөр дүүргээ. Мүнөө клубынь—танецын, элдэб кружогуудай заниятай ба хубсаһа хадагалха комнатотой.

Гадна, клубай дэргэдэ шатарай, радио, фото, хүгжэмэй ба бусад кружогууд хүдэлмэрилнэ. Эдэ кружогуудай хүдэлмэридэ комиссиин членүүд туһалдаг ба тэдэниие хүтэлбэрилдэг байна.

Клубай дэргэдэхи библиотека баһал өөрынгөө хүдэлмэриие шэнэдхэн табижа эхилээ.

Шэлэй заводой дэргэдэхи клубай правлениин ба кружогуудай членүүд болбол Октябрьска Социалистическэ революциин XXIII жэлэй ойе амжалтатайгаар угтахын тула эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

С. МАНЖИГЕЕВ.

ОСОАВИАХИМАЙ XIV-хи ЛОТЕРЕЙН ТИРАЖ

АЛМА-АТА, октябриин 27. (ТАСС). Үсэгэлдэр Осоавиахимай XIV лотерейн тираж эхилбэ. 795000 түхэригэй шүүлгэ наадагдаһан байна. Тиражынь 3 үдэр үргэлжэлэгдэнэ.

Агитаторнуудта туһаламжа

В. И. ЛЕНИН—ОКТЯБРЬСКА РЕВОЛЮЦИИН ҮЕДЭХИ ЗЭБСЭГТЭ ВОССТАНИ ТУХАЙДА

★ ★

ХОДАКОВ

ВКП(б)-гэй Обкомой штатна бэшэ лектор

★

1917 оной февральда, Россин хүдэлмэришэн анги болбол тариашадтай холбоо байгуулан, Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэри доро жагсан, хаанта засагые илажа, самодержавиие унагааһан байна.

Хаанта засагые унагааһанай һүүлээр, орон дотор өөрэ-янзын хоёр засаг: нэгэ талаһаа—хүдэлмэришэд ба солдадуудай депутадуудай Соведүүд, харин нүгөө талаһаа — саг зуурын буржуазна правительство тогтошоһон байгаа. Бодото хүсэниинь Соведүүдэй гарта байһан юм, ушарынь, Соведүүд хадаа зэбсэгтэ массануудта түшэглэдэг байгаа. Зүгөөр түрүүшын үедэ Соведүүдые толгойлжо байһан эбсэрэгшэд, меньшевигүүд, эсэрнүүд болбол массануудай найдалгые хэрэглэжэ, тэдэнэрые буржуазитай эбсэрэлгын замда татан оруулһан ушарһаань, тэрэ үедэ засагынь саг зуура буржуазна правительствын гарта ороһон байна.

Буржуазна правительство хадаа анха түрүүн бии болохоһоо хойшо арадай массануудые мэхэлэлгын политика ябуулжа, тэдэнэрэй эрилтэнүүды дүүргэхые хүсэдэггүй байгаа. Сагзуурын правительствын бүхы политиканъ империалистическэ буржуазиин ба помещигүүдэй интересүүдые хамгаалгада зорюулагдаһан байгаа.

Ленин ба Сталин болбол саг зуурын буржуазна правительствын, эбсэрэгшэдэй—меньшевигүүдэй ба эсэрнүүдэй политикын империалистическэ характерые элирүүлэн бутасохиһон байна. Владимир Ильич хилын саанаһаа ерэмсээрээ, өөрынгөө гайхамшаг апрельскэ тезисүүд соо, буржуазно-демократическа революциһаа пролетарска социалистическэ революцида шэлжэн орохо эли ба тодо план хараалһан юм. Зүгөөр, Владимир Ильич болбол массануудай олонхиие большевигүүдэй талада татан абаһан тиимэ лэ условидо, буржуазно-демократическа революциһаа пролетарска революцида шэлжэн оролго бэелүүлэгдэжэ шадагдаха гэжэ заадаг бэлэй.

Ойлгууламжын хүдэлмэриие сусаршагүйгөөр ябуулжа массануудай нюдые нээхэ. буржуазна правительствын империалистическэ характерыень тэдэнэртэ харуулха, меньшевигүүд ба эсэрнүүдэй предательствые элирүүлэн гаргаха, тиин—массануудые өөһэдынгөө талада оруулжа, тэдээндэ түшэглэн, буржуазно-демократическа революциһаа социалистическэ революцида шэлжэн оролгые бэелүүлхэ зорилго большевигүүдэй партиин урдань табигдаад байгаа.

Большевигүүдэй парти болбол энээн тушаа туйлай ехэ хүдэлмэри ябуулжа, богонихон болзор соо һайн результадуудые туйлаһан байна. Апрельскэ демонстраци, июньскэ демонстраци, июниин 3-5-да Петроградахи 500 мянган хүдэлмэришэд ба солдадуудай жагсан бодолго хадаа олониитые өөһэд тээшээ хандуулһан большевигүүдэй хүдэлмэриин гайхамшаг амжалта мүн. Эдэ бүхы жагсан босолгонуудта хабаадагша олониитэ болбол большевистскэ лозунгнуудые дэмжэжэ, засагые саг зуурын буржуазна правительствоһаа буляан абажа Соведүүдтэ үгэхые эриһэн байнад.

1917 оной июлиин үдэрнүүдтэ, Соведүүдэй ВЦИК-тэ һууһан предательнууд —меньшевигүүд ба эсэрнүүдтэй нэгэдэһэн саг зуурын буржуазна правительство хадаа большевигүүдэй партида ба В. И. Лениндэ эсэргүүсэн, революционно олониитэдэ эсэргүүсэн бодожо, хүдэлмэришэд ба солдадуудай демонстрациие дараһан юм. Энээнэй һүүлээрнь орон доторхи оршомбайдал эрид хубилаа һэн.

Оршомбайдалай хубилһан дээрэһээ, большевигүүдэй парти өөрынгөө тактикые хубилгаһан байна. Тэрэ хадаа подпольдо орожо, өөрынгөө вождь В. И. Лениниие хоргодуулһан юм.

Эгээн энэ үедэ, В. И. Ленин болбол зэбсэгтэ восстанида бэлэдхэхэ тухай лозунг дэбжүүлһэн байна. 1917 оной июлиин тэн багта бэшэһэн—«Лозунгнуудта» гэжэ статья соогоо Владимир Ильичын хэлэһэнь: «...засаг хадаа шиидхэхы үедэ контрреволюциин гарта оробо... Мүнөө засагые мирнэ гуримаар абажа болохоёо болигдоо...
Эрид хатуу тэмсэлдэ илаад лэ. тэрээниие абажа болохо байна». (Ленин, том XXI. нюур 34—35).

1917 оной августда партиин VI с'езд болоһон юм. Тэрэ үедэ Владимир Ильич подпольдо байгаа. С'ездын хүдэлмэриие нүхэр Сталин хүтэлбэрилөө һэн. Тэрэ хадаа Ленинэй заабаринуудые үндэһэ һуури болгон абажа, доклад соогоо мэдүүлһэниинь: «Революциин мирнэ үе дууһаа, мирнэ бэшэ үе, абасалдаанууд ба тэһэрэлдээнүүдэй үе боложо ерэбэ...» («ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс», нюур 188-189).

Парти болбол зэбсэгтэ восстани тээшэ ошожо ябаа. Партиин VI с'езд дээрэ нүх. Сталин хадаа зэбсэгтэ восстанида бэлэдхэлгын хэрэгые, социалистическэ революциин хэрэгые таһалдуулхаяа һэдэһэн бүхы предательнуудта эрид шанга харюу үгөө һэн. Большевигүүдэй парти болбол предательнуудые ба урбагшадые зам дээрэһээ хаман зайсуулжа, илалтата восстаниие бэлэдхэлгын замаар хэлбэришэгүйгөөр ябаһан юм.

1917 оной августын эсэстэ, генерал Корнилов хадаа революцида эсэргүү заговор бэлэдхэжэ, революцида эсэргүү военно-буржуазна диктатура тогтоохын һэдэлгэ хэһэн байгаа. Харин, большевигүүдэй парти болбол пролетариадые эмхидхэн зэбсэглэжэ, өөһэдынгөө агитаторнуудые Корниловай солдадуудта эльгээһэн байна. Корниловай солдадуудынь революционно Петроградта эсэргүү выступалхые арсажа, Корниловай заговорынь эшэгүүритэйгээр таһалдаа һэн. Корниловай заговорайнь таһалдамсаар, Петроградай хүдэлмэришэд ба солдадуудай депутадуудай Совет, тэрэнэй удаань Московско Совет большевистскэ боложо, хүдэлмэришэд, солдадууд ба тариашадай олонхинь большевистскэ партиин дайшалхы туг доро жагсаһан байнад.

Владимир Ильич болбол 1917 оной сентябрьда, оронойгоо политическэ оршонбайдалай хубилһые, Соведүүдтэ ба хүдэлмэришэд-солдадуудай массануудта большевистскэ партиин урган байгаа нүлөөлгые хараадаа абажа, зэбсэгтэ восстаниие бэлэдхэлгэдэ шэлжэн орохо тухай асуудал сэхэ табиһан байна. «Большевигүүд засагые абаха ёһотой», «Марксизм ба восстани» гэжэ сентябрьда бэшэһэн статьянууд соогоо Владимир Ильич хадаа зэбсэгтэ восстанида бэлэдхэхэ зорилгые партиин түрүүшын ээлжээнэй зорилго болгон табиһан юм. «...столицануудай хоёр Соведүүдтэ олонхиие абаад байхадаа,—Владимир Ильич бэшээ һэн,—большевигүүд болбол гүрэнэй засагые өөһэдынгөө гарта абажа шадаха ба абаха ёһотой...

Асуудал юундэб гэбэл. зорилгые партида тодорхой болгохо: зэбсэгтэ восстаниие үдэрэй ээлжээндэ табиха...» (Ленин, том XXI, нюур 193-194).

Зэбсэгтэ восстаниие үдэрэй ээлжээндэ табиха тухайда заабари үгэхэ зуураа, Ленин болбол энээгээр хизаарлаагүй, харин восстаниие амжалтатайгаар үнгэргэхэ шухала **зүйлнүүдые хараалжа**, ямар ушарһаа восстанида мүнөө лэ бэлэдхэхэ шухала байһые тодорхойлжо, илалтын хүсэд туйлагдаха байһыень лаблан, найдамтайгаар хэлэһэн байна. «Восстани болбол амжалтатай байхын тулада,—Владимир Ильич бэшэнэ,—нэгэдэхеэр,—заговорто бэшэ партида бэшэ, харин түрүү ангида түшэглэхэ ёһотой. Хоёрдохёор—восстани хадаа арадай революционно дэбжэлтэдэ түшэглэхэ ёһотой. Гурбадахяар—восстани болбол арадай түрүү зэргэнүүдэй үлэмжэ ехэ активна байһан, урган байгаа революциин историдохи тиимэ **хубилалтата пунктда** түшэглэхэ ёһотой.

«...Харин эдэ условинуудай байһаар байтарнь, **искусствода** шэнгеэр, восстанида хандалгаһаа арсалга хадаа марксизмда урбан хубилһан, революцида урбан хубилһан ушартай болоно». (Ленин, том XXI, хуудаһан 195).

Ленин болбол эдэ условинууд манайда бии, тиимэһээ, бидэнэр хүсэд илажа шалахабди гэжэ тодорхойлоог һэн.

(Үргэлжэлэлыень үглөөдэрэй номерто үзэгты).

Харюусалгата редактор
Р. БИМБАЕВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Каландарашвили, 19. Телефоны: отв. редактора—3-23; секретариата—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции—5-07.

Н-4196

Типография НКМП БМАССР.